

Češi jsou vůči sňatkům a registrovanému partnerství homosexuálů vstřícnější než Poláci, Maďaři a Slováci

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost 2005, v05-10</i>
Otázky:	<i>OV. 114, OV.115</i>
Termín terénního šetření:	<i>10. – 17. 10. 2005</i>
Počet respondentů:	<i>1075</i>
Reprezentativita:	<i>obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Výběr respondentů:	<i>kvótní výběr</i>
Zveřejněno dne:	<i>24. listopadu 2005</i>
Zpracoval/a:	<i>Markéta Škodová</i>

Do říjnového šetření zařadilo CVVM otázky týkající se postojů veřejnosti k lidem s homosexuální orientací. Tytéž dotazy položily ve stejném měsíci výzkumné agentury sdružené v organizaci CEORG¹ – polská² i maďarská³ a slovenská agentura Focus⁴.

Češi významně častěji než respondenti ze zmíněných zemí ve výzkumu uváděli, že osobně znají nějakého gaye nebo lesbu⁵, kladně se v tomto smyslu vyjádřilo 43 procent oslovených. Že zná gaye nebo lesbičku, řeklo 30 % Slováků, 14 % Poláků a 8 % Maďarů (viz tabulku 1). Nikoho s homosexuální orientací naopak nezná polovina českých, 87 % maďarských, 83 % polských a 64 % slovenských dotázaných.

Tab. 1. Znají osobně gaye nebo lesbu (v %)

	Češi⁶	Poláci	Maďaři	Slováci
ano	43	14	8	30
ne	50	83	87	64
neví	7	4	5	6

¹ C E O R G (The Central European Opinion Research Group) zahrnuje tři instituce zabývající se výzkumem veřejného mínění. V České republice je to CVVM SOÚ AV ČR - Centrum pro výzkum veřejného mínění Sociologického ústavu AV ČR, v Maďarsku TÁRKI - Társadalomkutató Intézet és Társadalomkutató Informatikai Egyesülés a v Polsku CBOS - Centrum Badania Opinii Społecznej.

² V Polsku šetření proběhlo ve dnech 13. až 16. října 2005 na reprezentativním souboru 1003 dotázaných ve věku od 18 let.

³ V Maďarsku sběr dat proběhl v termínu od 8. do 17. října 2005 na reprezentativním souboru 1035 respondentů ve věku od 18 let.

⁴ Na Slovensku sběr dat uskutečnila agentura FOCUS ve dnech 5. až 11. října 2005. Dotazováno bylo 1060 respondentů představujících reprezentativní vzorek slovenské populace starší 18 let.

⁵ Znění otázky ve všech zemích: „Znáte vy osobně nějakého homosexuála nebo lesbičku?“

⁶ Údaje za respondenty ve věku od 18 let.

Další otázka mapovala postoje občanů zemí tzv. visegrádské čtyřky ke způsobům formálního soužití gayů a lesbiček a možnosti, že by homosexuálně orientovaní lidé adoptovali děti⁷.

Z analýzy dat vyplynulo, že čeští respondenti jsou spíše nakloněni právu homosexuálů na sňatek než dotazovaní z ostatních států – 42 % Čechů odpovědělo, že homosexuálové by toto právo mít měli (součet odpovědí „rozhodně ano“ a „spíše ano“, viz tab. 2). Kladně se k této otázce vyjádřilo 21 % Poláků, 25 % Maďarů a 24 % Slováků. Nesouhlasný postoj naopak zaujalo 58 % českých, 70 % polských, 70 % maďarských a 69 % slovenských oslovených (součet odpovědí „spíše ne“ a „rozhodně ne“ – viz tab. 2).

Tab. 2. Homosexuálové by měli mít právo – svatba (v %)

	Češi⁸	Poláci	Maďaři	Slováci
rozhodně ano	12	7	10	7
spíše ano	30	14	15	17
spíše ne	32	16	21	24
rozhodně ne	26	54	49	45
neví	0	9	5	7

Přístupnější je veřejnost všech čtyř zemí registrovaným svazkům homosexuálních párů. Při součtu odpovědí „rozhodně ano“ a „spíše ano“ s nimi souhlasí 62 % Čechů, 42 % Poláků, 36 % Maďarů a 39 % Slováků. Proti registrovanému partnerství gayů a lesbiček se naproti tomu ve výzkumech vyslovilo 30 % českých, 47 % polských, 58 % maďarských a 53 % slovenských respondentů (součty odpovědí „spíše ne“ a „rozhodně ne“ – viz tab. 3).

Tab. 3. Homosexuálové by měli mít právo – registrované partnerství (v %)

	Češi⁹	Poláci	Maďaři	Slováci
rozhodně ano	21	15	11	11
spíše ano	41	27	25	28
spíše ne	16	13	17	20
rozhodně ne	14	34	41	33
neví	8	11	6	8

⁷ Znění otázky ve všech sledovaných zemích: „Myslíte si, že homosexuálové a lesbičky by měli mít právo a) oženit se, vdát se, b) uzavřít registrované partnerství (odlišné od manželství), kde by partneri měli stejná ekonomická práva jako lidé, kteří uzavřeli manželství, např. právo na daňovou úlevu nebo právo na dědictví, c) adoptovat děti?“ Možnosti odpovědí: rozhodně ano, spíše ano, spíše ne, rozhodně ne, neví.

⁸ Údaje za respondenty ve věku od 18 let.

⁹ Údaje za respondenty ve věku od 18 let.

Adopce dětí homosexuálními páry připadá nemyslitelná 72 % Čechů, 84 % Poláků, 70 % Maďarů a 77 % Slováků (součet odpovědí „spíše ne“ a „rozhodně ne“ – viz tab. 4). S tím, aby gayové a lesby měli právo adoptovat děti, souhlasí 18 % českých, 9 % polských, 26 % maďarských a 14 % slovenských oslovených.

Tab. 4. Homosexuálové by měli mít právo – adopce dětí (v %)

	Češi¹⁰	Poláci	Maďaři	Slováci
rozhodně ano	4	3	10	3
spíše ano	14	6	16	11
spíše ne	28	10	18	18
rozhodně ne	44	74	52	59
neví	10	7	4	9

¹⁰ Údaje za respondenty ve věku od 18 let.